

Tryggvi Sveinbjörnsson, Sendiráði Íslands,
Kaupmannahöfn, bréf 8. janúar 1953 til
Utanríkisráðuneytisins, ásamt blaðaúrklippum
um stjórnarskrármálið

Bjarni Benediktsson – Tryggvi Sveinbjörnsson - Sendiráði Íslands - Kaupmannahöfn 8. janúar 1953 til
Utanríkisráðuneytisins, ásamt blaðaúrklippum um stjórnarskrármálið

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-9, Örk 8

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

SENDIRÁÐ ÍSLANDS

Rh.

Kaupmannahöfn, 8. Janúar 1953.

Db.1.S.1.

Nr. 18.
Upplýsingar handa
stjórnarskrárnefnd.
Br.sr.nr. 6, 5/1-53.
Db.rn.1.T.2.

Eftir margra ára togstreitu er stjórnarskrárnefndin
danska að ljúka störfum og skila álit. Vér látum fylgja
./. bréfi þessu til bráðabirgða úrklippur úr Berlingske Tidende
í dag, þar sem rakin eru aðalatriðin í fyrirhuguðu frumvarpi.

Nefndarálitnið og frumvarpið sendum vér þegar birt
verður, en þess er eigi langt að bíða.

F.h.s.
Jóhanna Samúelsson

Utanríkisráðuneytið,

Reykjavík.

Utanríkisráðuneytið

Db.1.T.2 Daga.12/1'53

1) Grundlovs-Forlig

og afgørende Ting ud fra mit Udspørgspunkt.
 Naturligvis findes der ogsaa i det nu afsluttede Grundlovsforlig Paragraffer og Bestemmelser, som vi ud fra vore principielle Synspunkter maatte have ønsket anderledes. Det gælder bl. a. Problemet om Arvefølgen. Det er ikke Socialdemokratiet, som har reist Svøgespørgsmålet om Ar-

8.-1.-1953.

TELEFON: C. 75 75

205. Aargang Nr. 8 22 Side

Berlingske Tidende

Grundlagt 1749 af E. N. Berling

Grundlovs-Forlig indgaaet

Enighed om de sidste Stridspunkter: Modifieret kvindelig Arveret til Tronen, 30 pCt. Nej-Stemmer nødvendige ved Folkeafstemning, Retten til Arbejde formuleret som Paragraf

Folketingsvalg og Valgmandsvalg den 21. April, Folkeafstemning formentlig 28. Maj

Seks Aars Forhandlinger paa Rigsdagen om en ny Grundlov afsluttedes Kl. 21,30 i Aftes med et endeligt Forlig mellem Regeringspartierne, Socialdemokratiet, Det radikale Venstre og Retsforbundet om et Forfatningsudkast, som i Midten af denne Maaned vil blive fremsat som Forslag i Folketinget, derefter dannet Grundlag for et Bekræftelsesvalg til Folketing og Landsting den 21. April, videre komme til Folkeafstemning i Dage omkring den 28. Maj og endelig - hvis der ved Folkeafstemningen samles de nødvendige 45 pCt. Ja-Stemmer af Landets samlede Vælgerkorps - blive underskrevet af Kongen den 5. Juni.

Som Forfatningsforhandlingerne gennem Aarene har haft mange dramatiske Tilspilsmønstre, der truede med at sprenge dem, blev Aftensforhandlingen i Aftes heller ikke uden Dramatik. De indlededes med et Møde i Forfatningskommissionens Redaktions-

Nær sprængt paa Afstemningsprocenten

Tre Punkter af principiel Betydning stod Parterne imellem, da Repræsentanter for de fem demokratiske Partier mødtes med Statsministeren og Udenrigsminister Ole Bjørn Kraft i Statsministeriet i de første Aftentimer. Det var Tronfølgevoeren, hvor Regeringspartierne med delvis Tilslutning fra Det radikale Venstre og Passivitet fra Retsforbundet ønskede en modificeret kvindelig Arveret gennemført, saaledes at Regentens arver forud for Regentdatter, medens Socialdemokratiet krævede Ligestilling mellem Kønnene. Endviders Spørgsmaalet om, hvor stor en Procentdel af Vælgerne der skal stemme nej ved en Folkeafstemning, for at et rigsdagsvedtaget Lovforslag skal forkastes.

Regeringspartierne var her gaaet op fra 25 til 30 pCt. Socialdemokratiet ned fra 40 til 33½, hvilket Det radikale Venstre havde foreslaaet. Endelig Spørgsmaalet om Indføjeligheden i Grundloven af en Paragraf, der sikrede alle Retten til Arbejde. Forhandlingerne i Statsministeriet varede henvend tre Timer og saa en Overgang ud til at skulle ende med Spænding af Forfatningsforhandlingerne paa Folkeafstemningsprocenterne, men efter en meget hidig og meget skarp Ordveksling bøjede Socialdemokratiets Forhandlere sig. Resultatet af de sidste Forhandlinger, som derefter blev meddelt i Redaktionsudvalget, da dette igen traadte sammen ved 21-Tiden, var:

Forliget

1. Tronfølgevoeren gennemføres som af Regeringspartierne ønsket med Arveret til Tronen for Regentens Døtre, saafremt Regenten ingen Søsnner har.
2. Procenten af Nej-Stemmer ved Folkeafstemninger om almindelige Lovforslag fastsættes til 30, Procenten af Ja-Stemmer ved Folkeafstemning om Grundlovsændring fastsættes til 40.
3. I Grundlovens Forsørgsparagraf indføjes en Passus, gaaende ud paa, at det - til Fremme af Almenvellet bør tilstræbes, at enhver arbejdsduelig Borger sikres Arbejde paa Villkaar, der betrygger hans Tilværelse.

Retsforbundets Repræsentant under Forhandlingerne gav Tilslutning til de to første Punkter, men tog Forbehold over for det sidste. Retsforbundets Gruppe er indkaldt til Møde i Dag. Det kommunistiske Medlem af Redaktionsudvalget tog Forbehold over for hele Forliget, indtil han - ligeledes i Dag - har drøftet det med sin Rigsdagsgruppe. Med Forhandlingerne i Aftes naaede Forfatningskommissionen til Vejs Ende med det politiske Sprængstof i Forbindelse med den nye Forfatning. Tilbage staar nu kun noget Afslutningsarbejde og Ordningen af forskellige tekniske Detaljer. Der nedlægges et saaeget Udvalg, der skal gennemgaa Forfatningsudkastet rent sprogligt i de første Dage og være færdigt til Redaktionsudvalget samles til sit sidste Møde, der finder Sted paa Mandag.

Klokken 21,30 kunde Statsminister Erik Eriksen meddele Repræsentanterne for Pressen, at Forliget om den nye Grundlov var en Kendsgerning. Han tilføjede:

Der er ogsaa Enighed om en Tronfølgevoer. Resultatet af Kom-

En helt nødvendig Reform

Jeg er glad for, at vi har opnaaet Enighed paa saa bredt et Grundlag, som Tilfældet er. Der er for mig ingen Tvivl om, at naar Befolkningen faar dette Forslag ud og ser, hvad der staar i det, og sammenligner det med den gældende Grundlov, vil man ogsaa anerkende det som indeholdende væsentlige Forbedringer. Det er simpelthen en helt nødvendig Reform overfor den Udvikling, der har fundet Landsting faktisk eksisterer uden Indflydelse og helt uden for den politiske Udvikling, der har fundet Sted de sidste mange Aar.

Formanden for den konservative Rigsdagsgruppe, Folketingsmand Karl Olsen.

— Ved Aftensforhandlingen af disse Forhandlinger, der har været meget tunge og vanskelige at komme igennem, kan jeg kun udtale min Tilfredshed med det opnaaede Resultat.

Vi har fra konservativ Side set det

som vor Opgave at sætte ind paa en Række Punkter, hvor vi fandt, der var Opgaver af særlig konservativ Interesse at varetage, og jeg kan som Helhed sige, at jeg med Henblik her paa er tilfreds med de opnaaede Resultater.

Vi har sammen med det andet Regeringsparti været med til under de sidste Forhold at sætte vort Præg paa Grundlovsforliget paa afgørende Punkter: Tronfølgevoeren, Procenterne ved Folkeafstemninger, Ejendomsrettens Sikring og Forvaltningsdomstolene.

Jeg haaber og venter, at den nye Grundlov vil finde samme Tilslutning i Befolkningen, som den nu har fundet paa Rigsdagen.

Fuldførelse af 1915

Enh. Statsminister Hans Hedtoft. — Fra et socialdemokratisk Synspunkt betragter jeg det nu opnaaede Grundlovsforslag som en stor Sejr for de Principper, vi har kæmpet for gennem Menneskehedre, De Krav, som det ikke fuldt ud lykkedes at gennemføre ved Grundlovsrevisionen i 1915, er nu tiltraadt af samtlige demokratiske Partier. Alle Landstingsprivilegier og den indirekte Valgmasse forsvinder, det rene Estimationsystem gennemføres, Valgrettsalderen nedsættes til 21 eller 23 Aar, som Folket selv bestemmer det. Den sociale Formaaiparagraf om Ret til Arbejde tillægges jeg naturligvis ogsaa Betydning. Det er de væsentlige

Fortsættes paa Side 2.

(1)

Rigsdagsopløsning

31. Marts

Forslaget til ny Grundlov vil blive fremsat i Folketinget i Løbet af en halv Snes Dage, og dette Ting og Landstinget faar derefter Tiden indtil Udgangen af Marts til at behandle det færdigt. Den nuværende Rigsdag vil blive opløst den 30. eller 31. Marts og Nyvalg til begge Ting udskrevet til 21. April, da der skal vælges Folketingsmedlemmer og Valgmand til Landstingsvalget, der finder Sted d. 29. April. Tirsdag den 5. Maj træder den nyvalgte Rigsdag sammen og faar Tiden indtil 20. Maj til at bekræfte den gamle Rigsdags Grundlovsvedtælgelse. Folkeafstemningen, der skal træffe den endelige Afgørelse af Grundlovsforlagets Skæbne, afholdes i Dage omkring 28. Maj, muligvis paa selve denne Dato. Samtidig finder den Folkeafstemning Sted, der skal bestemme, hvorvidt Valgrettsalderen til den nye Rigsdag skal være 23 eller 21 Aar.

Timo.